



Kotnikova 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 36 00, 01 400 33 11

F: 01 433 10 31

E: gp.mgrt@gov.si

www.mgrt.gov.si

Številka: 007-289/2012

Ljubljana, 02.01.2013

EVA 2012-2130-0031

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o potrošniških kreditih – predlog za obravnavo po skrajšanem postopku

1. Predlog sklepa vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN in 08/12) je Vlada Republike Slovenije na seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o potrošniških kreditih in ga pošilja v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Dr. Božo PREDALIČ
generalni sekretar

Sklep prejmejo:

- Generalni sekretariat Vlade RS
- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

2. a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:	
<ul style="list-style-type: none"> — mag. Dušan Pšeničnik, generalni direktor Direktorata za notranji trg — Darja Tomše, sekretarka, vodja sektorja za varstvo potrošnikov in konkurence — Barbara Miklavčič, sekretarka 	
2. b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora RS:	
<ul style="list-style-type: none"> — mag. Radovan Žerjav, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo — mag. Uroš Rožič, državni sekretar — mag. Dušan Pšeničnik, generalni direktor Direktorata za notranji trg — Darja Tomše, sekretarka, vodja sektorja za varstvo potrošnikov in konkurence — Barbara Miklavčič, sekretarka 	
3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:	DA
4. a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:	
<p>V skladu s prvim odstavkom 142. člena Poslovnika Državnega zbora RS (Uradni list RS, št. 92/07 – UPB1 in 105/10) Vlada Republike Slovenije predlaga, da se predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o potrošniških kreditih obravnava v Državnem zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku, ker gre za manj zahtevne spremembe zakona, potrebne zaradi manj zahtevne uskladitve zakona s pravom Evropske unije.</p>	
4. b Predlog za skrajšanje poslovniških rokov z obrazložitvijo razlogov:	
<p>Gradivo naj obravnava Odbor Vlade RS za gospodarstvo na seji 15.1.2013 in Vlada RS na seji 17.1.2013.</p>	
5. Kratek povzetek gradiva:	
<p>Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o potrošniških kreditih prenaša določbe Direktive Komisije 2011/90/EU z dne 14. novembra 2011 o spremembi dela II Priloge I k Direktivi 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta, ki določa dodatne predpostavke za izračun letne efektivne obrestne mere. Izkušnje držav članic z izvajanjem Direktive 2008/48/ES z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah so pokazale, da predpostavke iz dela II Priloge I k navedeni direktivi ne zadostujejo za poenoteni izračun letne efektivne obrestne mere in poleg tega niso več prilagojene ekonomskemu položaju na trgu, zato so navedene predpostavke dopolnjene z novimi predpostavkami, ki temeljijo na standardih za izračun letne efektivne obrestne mere za kredite, ki niso sklenjeni za določen čas ali so v celoti odplačljivi v obliki več plačil. Prav tako se zagotavljajo standardi za časovni okvir začetka črpanja kredita in plačil, ki jih opravi potrošnik. Predlog zakona daje pravno podlago za dopolnitve Pravilnika o pogojih, ki jih mora izpolnjevati kreditni posrednik (Uradni list RS, št. 13/11) glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati kreditni posredniki, odpravlja tudi ugotovljene nedoslednosti veljavnega zakona. Zaradi zapolnitve pravne vrzeli se dodaja pravna podlaga pristojnemu ministru za urejanje izobrazbenih pogojev za dajalce kreditov in kreditne posrednike in se</p>	

dopolnjuje tudi določba o preprečevanju izogibanja določbam zakona.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij vpliv na kreditne posrednike zaradi zaostritve pogojev za opravljanje njihove dejavnosti z vidika izpolnjevanja kadrovskih, organizacijskih, prostorskih, tehničnih in drugih pogojev.	DA
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumente razvojnega načrtovanja: – na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7. a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

Predlog zakona nima finančnih posledic, višjih od 40. 000 EUR.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/naziv ukrepa, projekta	Šifra PP/ naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II. b Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/naziv ukrepa, projekta	Šifra PP/naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	znesek a t+1
SKUPAJ:				

II. c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:		

/OBRAZLOŽITEV:**I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

V povezavi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in/ali občinskih proračunov
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov
- obveznosti za druga javno finančna sredstva (ostali viri), ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov

II. Finančne posledice, ki so načrtovane za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

- II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navede se proračunski uporabnik, ki financira projekt oz. ukrep; projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b.). V primeru uvrstitve novega projekta oziroma ukrepa v Načrt razvojnih programov se navede:

- proračunskega uporabnika, ki bo financiral nov projekt oziroma ukrep;
- projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, ki bodo financirale nov projekt oziroma ukrep je potrebno izpolniti tudi točko II.b., saj je za nov projekt oziroma ukrep možno zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo iz proračunskih postavk, ki financirajo že sprejete oz. veljavne projekte in ukrepe.

- II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:

Navede se proračunskega uporabnika, sprejete (veljavne) ukrepe oziroma projekte, ki jih proračunski uporabnik izvaja ter proračunske postavke pripadajoče navedenemu proračunskemu uporabniku in so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov, in iz katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti na obstoječih projektih oziroma ukrepih in/ali novih projektih oziroma ukrepih navedenimi v točki II.a.

- II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:

V kolikor se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili na načine določene v točkah II.a. in II.b. je možno povečanje odhodkov in izdatkov proračuna na podlagi določil zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. iz naslova priliva namenskih sredstev EU). Ukrepanje v primeru zmanjšanja prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna./

7. b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR**8. Predstavitev sodelovanja javnosti**

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja

DA

/Če NE, navesti razlog za ne objavo: /

/Če DA:

Datum objave: od 17. 10. 2012 do 17.11. 2012. V razpravo so bili vključeni:

- predstavniki strokovne javnosti (Banka Slovenije),
 - predstavniki zainteresirane javnosti (Združenje bank Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije),
 - nevladne organizacije (Zveza potrošnikov Slovenije, Združenje potrošnikov Gorenjske, Združenje potrošnikov Zasavja, Zveza potrošniških združenj Slovenije in Sl. BRAND)
- občin in združenj občin gradivo ne zadeva.

Mnenja, predloge, pripombe so podali:

Združenje bank Slovenije

Upoštevani so bili: v celoti/ **v pretežni meri**/ delno

Bistvena odprta vprašanja: /

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Resolucijo o normativni dejavnosti, kar je razvidno v predlogu predpisa.

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja

Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje:

- Službi Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Ministrstvu za finance,
- Ministrstvu za pravosodje in javno upravo.

Datum pošiljanja: 30.11.2012

Gradivo je usklajeno:

- s Službo Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- z Ministrstvom za finance,
- z Ministrstvom za pravosodje in javno upravo.

v celoti / v pretežni meri / delno

Bistvena odprta vprašanja: /

Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno:

10. Gradivo je lektorirano

DA

11. Zahteva predlagatelja za:

a)	obravnava neusklajenega gradiva	NE
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnava gradiva brez sodelovanja javnosti	NE

12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti	DA
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade	DA
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne	NE

Mag. Radovan Žerjav
MINISTER

Priloge:

– jedro gradiva

PREDLOG

EVA: 2012-2111-0030

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o potrošniških kreditih

SKRAJŠANI POSTOPEK

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE ZAKONA

1.1 Ocena stanja

Potrošniško kreditiranje se je v Republiki Sloveniji prvič posebej uredilo z Zakonom o potrošniških kreditih (v nadaljnjem besedilu: ZPotK) (Uradni list RS, št. 70/00), ki je bil sprejet leta 2000 in s katerim smo v slovenski pravni red prenesli Direktivo 87/102/EGS Sveta z dne 22. decembra 1986 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi s potrošniškimi krediti (UL L št. 42 z dne 12. 2. 1987, str. 48), skupaj z obema spremembama te direktive, ki sta jih prinesli Direktiva 90/88/EGS Sveta z dne 22. februarja 1990 o spremembi Direktive 87/102/EGS o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi s potrošniškimi krediti (UL L št. 61 z dne 10. 3. 1990, str. 14) in Direktiva 98/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 1998 o spremembi Direktive 87/102/EGS o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi s potrošniškimi krediti (UL L št. 101 z dne 1. 4. 1998, str. 17).

ZPotK je bil prvič spremenjen leta 2004 z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o potrošniških kreditih (Uradni list RS, št. 41/04). Leta 2007 je bil ZPotK drugič spremenjen z

Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o potrošniških kreditih (Uradni list RS, št. 111/07).

Leta 2010 je bil sprejet nov Zakon o potrošniških kreditih (Uradni list RS, št. 59/10), s katerim je bila v slovenski pravni red prenesena v letu 2008 sprejeta Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (UL L št. 133 z dne 22. 5. 2008, str. 66, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2008/48/ES). Vzrok za sprejetje Direktive 2008/48/ES so bili različni. Evropska komisija je predhodno pripravila poglobljeno analizo izkušenj držav članic pri izvajanju Direktive 87/102/EGS v domači zakonodaji in pri tem ugotovila, da so zakoni, ki urejajo področje potrošniških kreditov, v različnih državah članicah precej različni. Notranji trg EU je območje brez notranjih mej, kjer sta zagotovljena prosti pretok blaga in storitev ter pravica do ustanavljanja. Eden glavnih ciljev oblikovanja notranjega trga je tudi prosti pretok finančnih storitev. Evropska komisija je ugotovila, da so kljub spodbujanju zблиževanja z monetarnim poenotenjem za trg potrošniških kreditov v EU še vedno značilne razlike med državami in tržna segmentiranost ter da so razlike predvsem posledica načela minimalne harmonizacije, na katerem je temeljila Direktiva 87/102/EGS. Pristop minimalne harmonizacije pomeni, da direktiva določa samo minimalno stopnjo varstva potrošnikov, kar državam članicam dopušča, da sprejmejo tudi strožjo ureditev. To možnost so številne države članice, vključno z Republiko Slovenijo, izkoristile. V svojih izvedbenih zakonodajah so države članice tako upoštevale tudi druge vrste kreditnih pogodb, ki niso bile zajete v Direktivi 87/102/EGS, ter uporabile številne dodatne mehanizme varstva potrošnikov. Evropska komisija je ugotovila, da stvarni in pravni položaj, ki je posledica takih razlik med državami, vodi k izkrivljanju konkurence med dajalci kreditov in oviranju notranjega trga. Hkrati to omejuje tudi možnosti potrošnikov za najemanje vse bolj razpoložljivih čezmejnih kreditov, torej pridobivanje kreditov v drugih državah članicah. Posledica razlik med zakonodajami držav je bila tudi ta, da potrošniki niso imeli enakega varstva v vseh državah članicah, zato je z direktivo uveden pristop maksimalne harmonizacije na tem področju. Pomemben dejavnik za sprejetje Direktive 2008/48/ES je bil tudi zastarelost evropske zakonodaje, ki ni več ustrezala sodobnemu času.

1.2 Razlogi za sprejem zakona

Neposredni razlog za sprejem novele ZPotK je prenos določb Direktive Komisije 2011/90/EU z dne 14. novembra 2011 o spremembi dela II Priloge I k Direktivi 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta, ki določa dodatne predpostavke za izračun letne efektivne obrestne mere (UL L št. 296 z dne 15.11.2011, str. 35; v nadaljnjem besedilu: Direktiva Komisije 2011/90/EU). Direktiva 2011/90/EU je bila sprejeta, ker so izkušnje držav članic z izvajanjem Direktive 2008/48/ES pokazale, da nekatere predpostavke iz dela II Priloge I k navedeni direktivi ne zadostujejo za enotni izračun letne efektivne obrestne mere ali po so dvoumne in niso prilagojene ekonomskemu položaju na trgu, zato je treba dodati nove predpostavke, ki temeljijo

na standardih za izračun letne efektivne obrestne mere za kredite, ki so sklenjeni za nedoločen čas ali so v celoti odplačljivi v obliki več plačil. Prav tako je treba zagotoviti standarde za časovni okvir začetka črpanja kredita in plačil, ki jih opravi potrošnik. Evropska komisija je v maju 2012 pripravila delovni dokument »Smernice za uporabo Direktive 2008/48/EC (Direktiva o potrošniških kreditih) v zvezi s stroški in letno efektivno obrestno mero« (Guidelines on the application of Directive 2008/48/EC (Consumer Credit Directive) in relation to costs and the Annual Percentage Rate of charge, 8 May 2012, SWD(2012) 128 final). Navedene smernice veljajo tudi za Direktivo Komisije 2011/90/EU.

Veljavni zakon se dopolnjuje tudi zaradi zagotovitve ustreznih pravnih podlag za določitev pogojev, ki jih morajo izpolnjevati kreditni posredniki in se bodo natančneje določili s spremembami Pravilnika o pogojih, ki jih mora izpolnjevati kreditni posrednik. Zakon se dopolnjuje tudi zaradi odprave ugotovljenih manjših nedoslednosti.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1 Cilji

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami zakona Republika Slovenija izpolnjuje dolžnost prenosa Direktive 2011/90/EU v svoj notranjepravni red. Države članice morajo to direktivo prenesti v svoje notranjepravne predpise do 31.12.2012. Cilj direktive je ustvariti boljše razmere za učinkovito delovanje notranjega trga ter zagotoviti visoko in primerljivo raven varstva potrošnikov na notranjem trgu. Cilj je tudi, povprečnemu potrošniku, ki ni strokovnjak na finančnem področju, zagotoviti preglednost na trgu in enostavnejšo primerjavo med različnimi kreditnimi ponudbami ter s tem povečati konkurenčnost dajalcev kreditov. Uskladitev pravne ureditve glede bistvenih sestavin potrošniških kreditnih pogodb je glavna strategija Evropske komisije za razvoj notranjega trga potrošniških kreditov.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, na katerih temelji osnovni zakon, predvsem upošteva skupna pravila za vse tiste vidike potrošniških kreditnih pogodb, ki jih je bolj smiselno in učinkoviteje urejati na ravni Skupnosti, kakor če bi jih urejale države članice na državni ravni. Tako naj bi se potrošnikom v vseh državah članicah zagotavljala visoka in primerljiva raven varovanja ekonomskih in pravnih interesov potrošnikov.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

- dodane so nove predpostavke, ki temeljijo na standardih za izračun letne efektivne obrestne mere za kredite, ki so sklenjeni za nedoločen čas ali so v celoti odplačljivi v več obrokih;
- zagotovljeni so standardi za časovni okvir začetka črpanja kredita in plačil, ki jih opravi potrošnik;
- dodana je pravna podlaga za dopolnitve Pravilnika o pogojih, ki jih mora izpolnjevati kreditni posrednik (Uradni list RS, št. 13/11) glede izpolnjevanja pogojev za kreditne posrednike; tržni nadzor je namreč pokazal naraščajoče število kreditnih poslov, ki se s potrošniki sklepajo prek kreditnih posrednikov, katerim po sedanjih predpisih ni treba izpolnjevati pogojev, ki se zahtevajo za dajalce kreditov, zaradi česar je raven varstva potrošnikov nižja;
- dodaja se pravna podlaga pristojnemu ministru za podzakonsko urejanje izobrazbenih pogojev za dajalce kreditov in kreditne posrednike;
- odpravljajo se manjše nedoslednosti veljavnega zakona.

b) Način reševanja

Rešitve so v celoti usklajene z Direktivo 2011/90/EU.

c) Normativna usklajenost predloga zakona

Predlog zakona je usklajen z obstoječim pravnim redom.

d) Povzetek poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi zakona

Predlog zakona je bil objavljen na spletnem naslovu <http://www.mgrt.gov.si> dne 17.10.2012, pripombe je bilo mogoče podati do 21.11.2012. Osnutek zakona je bil poslan Zvezi potrošnikov Slovenije, Združenju potrošnikov Gorenjske, Združenju potrošnikov Zasavja, Zvezi potrošniških združenj Slovenije, društvu SI.BRAND, Združenju bank Slovenije (ZBS), Trgovinski zbornici in Banki Slovenije (BS). Pripombe je poslalo samo ZBS, vendar se je večina njihovih pripomb nanašala na člene, ki se ne spreminjajo (5., 18., 24. in 30. člen), zato jih ni bilo mogoče upoštevati, saj se predlaga sprejetje zakona po skrajšanem postopku. Glede sprememb 23. člena so bile pripombe smiselno upoštevane, kolikor to dopušča Direktiva 2011/90/EU, ki se prenaša s tem predlogom zakona. Z ZBS in BS je potekal usklajevalni sestanek dne 22.11.2012 v prostorih BS, medresorsko usklajevanje z Ministrstvom za pravosodje in javno upravo, v katerega je bilo ponovno vključeno tudi ZBS, je potekalo dne 18.12.2013 na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNOFINANČNA SREDSTVA

Predlagane spremembe in dopolnitve zakona ne bodo imele finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva iz državnega proračuna za izvajanje predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o potrošniških kreditih niso potrebna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

S predlaganim zakonom Republika Slovenija v celoti zagotavlja prenos Direktive 2011/90/EU v svoj pravni red ob spoštovanju 49. člena Pogodbe o Evropski skupnosti (PES), sodne prakse Sodišča Evropskih skupnosti (SES) in načel, na katerih temelji Direktiva 2011/90/EU .

5.2 Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU

Trenutno prenos Direktive 2011/90/EU v pravni red večine držav članic še ni končan, saj rok, ki je predviden za prenos, to je 31.12.2012, ravnokar potekel. Med državami članicami, ki so s prenosom najbolj pohitele, so Grčija, Luksemburg in Latvija. Načelo popolne harmonizacije, ki državam članicam pri prenosu konkretnih določb, ki urejajo dodatne predpostavke iz dela II Priloge I k Direktivi 2008/48/ES, ne pušča veliko možnosti za spremembe, saj med že sprejetimi (ali predlaganimi) zakonodajami držav ne sme biti bistvenih razlik. Večina držav članic je del II Priloge I k Direktivi 2008/48/ES, ki določa predpostavke za izračun letne efektivne obrestne mere, v svoj pravni red prenesla s podzakonskimi akti. Prenos Direktive Komisije 2011/90/EU z dne 14. novembra 2011 o spremembi dela II Priloge I k Direktivi 2008/48/ES, ki določa dodatne predpostavke za izračun letne efektivne obrestne mere, so v času priprave gradiva prenesle le države Luksemburg (Règlement Grand-ducal; Uradni list: Mémorial Luxembourgeois A, št.: 122), Latvija (Ministru Kabineta noteikumi, št.: 1219; Uradni list: Latvijas Vēstnesis, št.: 2 (4400) in Grčija.

FRANCIJA

V Franciji je potrošniško kreditiranje urejeno v potrošniškem zakoniku (Code de la consommation). Predpostavke za izračun letne efektivne obrestne mere iz dela II Priloge I k Direktivi 2008/48/ES je Francija prenesla s podzakonskim predpisom Décret n° 2011-135 du

1er février 2011 relatif aux modalités de calcul du taux effectif global, Uradni list: Journal Officiel de la République Française.

VELIKA BRITANIJA

Velika Britanija je potrošniško kreditiranje uredila ločeno v štirih zakonodajnih predpisih (regulations), in sicer posebej za kreditne pogodbe, oglaševanje, efektivno obrestno mero in predpogodbene informacije. Predpostavke za izračun letne efektivne obrestne mere iz dela II Priloge I k Direktivi 2008/48/ES je vključila v The Consumer Credit (Agreements) Regulations 2010, pravni akt: Statutory instrument (SI), št.: 2010 No. 1014; Uradni list: Her Majesty's Stationery Office (HMSO), št.: 2010 No. 1014. Direktivo Komisije 2011/90/EU pa je prenesla v svoj pravni red z zakonodajnim aktom 2012 št. 1745, The Consumer Credit (Total Charge for Credit) (Amendment) Regulations 2012, s katerim je dopolnila in spremenila zakonodajni predpis iz leta 2010, s katerim je to področje urejeno. Navedeni zakonodajni predpis bo začel veljati 1. 1. 2013.

FINSKA

Na Finskem je potrošniško kreditiranje urejeno v enotnem zakonu o potrošniških kreditih (Consumer Credit Act). Predpostavke za izračun letne efektivne obrestne mere iz dela II Priloge I k Direktivi 2008/48/ES je Finska prenesla s podzakonskim predpisom Oikeusministeriön asetus kuluttajaluoton todellisesta vuosikorosta / Justitieministeriets förordning om den effektiva räntan på konsumentkrediter, predpis: Ministeriön asetus, št.: 824/2010; Uradni list: Suomen Saadoskokoelma (SK), št.: 824/2010.

Korelacijska tabela

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o potrošniških kreditih

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

Act Amending the Consumer Credit Act

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)	ID predpisa	ID izjave	Datum izjave
2012-2130-0031	ZAKO6390	1 (2)	27.11.2012

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

	CELEX oznaka	Naslov predpisa
1.	32011L0090	Direktiva Komisije 2011/90/EU z dne 14. novembra 2011 o spremembi dela II Priloge I k Direktivi 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta, ki določa dodatne predpostavke za izračun letne efektivne obrestne mere

3.2) Skladnost predloga akta s predpisi EU

Nacionalni predpis	Evropski predpis	Opomba
1. člen		
2. člen	Celex 32011L0090	Prenaša se del II Priloge I.
3. člen	Celex 32011L0090	Prenaša se del II Priloge I.
4. člen		
5. člen		
6. člen		
7. člen		
8. člen		
9. člen		
10. člen		

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona nima posledic na postopke oziroma poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov;

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

Predlog zakona nima posledic pri obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike:

Predlog zakona nima posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Vpliv na kreditne posrednike zaradi novih pogojev za opravljanje njihove dejavnosti glede izpolnjevanja kadrovskih, izobrazbenih, organizacijskih, prostorskih, tehničnih in drugih pogojev.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona nima posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona nima posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Sprejeti predpis bo objavljen v Uradnem listu RS in na spletnih straneh Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Drugih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja ta predlog zakona, ni.

7. Obrazložitev predlaganega zakona po skrajšanem postopku

Predlaga se obravnavo in sprejem zakona po prvem odstavku 142. člena Poslovnika Državnega zbora RS (Uradni list RS, št. 92/07 – UPB1 in 105/10) po skrajšanem postopku, ker gre za manj zahtevne spremembe zakona, potrebne zaradi manj zahtevne uskladitve zakona s pravom Evropske unije. S predlogom zakona se v slovenski pravni red prenašajo določbe Direktive Komisije 2011/90/EU z dne 14. novembra 2011 o spremembi dela II Priloge I k Direktivi 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta, ki določa dodatne predpostavke za izračun letne efektivne obrestne mere (UL L 296, 15/11/2011 str. 0035 – 0037). Rok za prenos te direktive je 31.12.2012.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o potrošniških kreditih (Uradni list RS, št. 59/10 in 77/11) se drugi odstavek 1. člena spremeni tako, da se glasi:

»(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašata naslednji direktivi:

- Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (UL L št. 133 z dne 22. 5. 2008, str. 66) in
- Direktiva Komisije 2011/90/EU z dne 14. novembra 2011 o spremembi dela II Priloge I k Direktivi 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta, ki določa dodatne predpostavke za izračun letne efektivne obrestne mere (UL L št. 296, z dne 15.11.2011, str. 35).«.

2. člen

V 2. členu se 7. točka spremeni tako, da se glasi:

»kreditni posrednik v pomožni funkciji je fizična ali pravna oseba, pri kateri je dejavnost kreditnega posredništva dopolnilna ali spremljevalna dejavnost trgovinske ali storitvene dejavnosti;«.

Doda se 8. a točka, ki se glasi:

» 8. a odprta kreditna pogodba je kreditna pogodba, ki je sklenjena za nedoločen čas in vključuje kredite, ki jih je treba odplačati v celoti v določenem roku ali po njem, in so po odplačilu spet na voljo za črpanje.«.

3. člen

V tretjem odstavku 23. člena se 4., 5. in 6. točka spremenijo tako, da se glasijo:

»4. pri odprti kreditni pogodbi, razen pri kreditni pogodbi z dovoljeno prekoračitvijo stanja, se šteje, da se kredit zagotovi za eno leto, z začetkom na dan začetnega črpanja kredita, s končnim plačilom potrošnika pa se poravnajo saldo glavnice, obresti in morebitni drugi stroški. Šteje se, da potrošnik odplača glavnico z enakimi mesečnimi plačili s pričetkom en mesec po dnevu začetnega črpanja. Če mora potrošnik odplačati glavnico v celoti z enim samim plačilom

znotraj posameznega plačilnega roka, se šteje, da bodo naslednja črpanja in odplačila celotne glavnice opravljena v enem letu. Obresti in drugi stroški se določijo v skladu z navedenimi črpanji in odplačili glavnice, kakor je določeno v kreditni pogodbi;

5. pri kreditnih pogodbah, razen pri kreditnih pogodbah z dovoljeno prekoračitvijo in odprtih kreditnih pogodbah, se v primeru, da potrošnik dneva ali zneska kredita ne more ugotoviti, šteje, da se odplačilo opravi na prvi dan in na najnižji znesek, ki ju določa kreditna pogodba. Če dan sklenitve kreditne pogodbe ni znan, se šteje, da je začetek črpanja kredita na dan, ki omogoča najkrajši časovni presledek med dnevom začetka črpanja kredita in dnevom prvega plačila potrošnika;

6. kadar dneva ali zneska potrošnik ne more ugotoviti na podlagi kreditne pogodbe ali predpostavk iz 4., 5. in 8. točke, se šteje, da se plačilo opravi v skladu z dnevi in pogoji, ki jih zahteva dajalec kredita. Kadar so ti neznani, se:

- odplačila obresti plačajo skupaj z odplačili glavnice;
- na dan sklenitve kreditne pogodbe v enem znesku plačajo drugi stroški, ki niso obresti, povezani s kreditno pogodbo;
- stroški, ki niso obresti in so v obliki več plačil, plačujejo v rednih časovnih presledkih, z začetkom na dan prvega odplačila glavnice in če znesek teh plačil ni znan, se šteje, da so zneski enaki;

s končnim plačilom poravnajo saldo glavnice, obresti in morebitni drugi stroški.«.

V 8. točki se drugi stavek spremeni tako, da se glasi: »Če trajanje prekoračitve ni znano, se pri izračunu letne efektivne obrestne mere šteje, da je kreditna pogodba sklenjena za tri mesece.«.

4. člen

V drugem odstavku 26. člena se za 3. točko doda nova 4. točka, ki se glasi:

» 4. kadrovske, izobrazbene, organizacijske, prostorske, tehnične in druge pogoje, ki jih mora izpolnjevati kreditni posrednik;«.

Dosedanji 4. in 5. točka postaneta 5. in 6. točka.

5. člen

V prvem odstavku 28. člena se za besedilom »uporabe tega zakona«, doda besedilo: »in drugih pogodb,«.

6. člen

V tretjem odstavku 30. člena se v 1. točki za besedo »kadrovskih« doda beseda »izobrazbenih,«, 4. točka pa se spremeni tako, da se glasi:

» 4. je bil vlagatelj ali je bila njegova odgovorna oseba kaznovana v skladu z 2., 4., 6., 7., 9., 11., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 22., 23., in 24. točko prvega odstavka 39. člena tega zakona.«.

V petem odstavku se za besedo »Kadrovske,« doda beseda »izobrazbene«.

7. člen

V prvem odstavku 32. člena se 1. in 2. točka spremenita tako, da se glasita:

»1. je dajalcu kreditov izdana odločba na podlagi sedmega in osmega odstavka 34. člena tega zakona.

2. dajalec kredita stori prekršek iz 24. točke prvega odstavka 39. člena tega zakona.«.

8. člen

34. člen se spremeni tako, da se glasi:

»34. člen

(nadzor tržnega inšpektorata)

(1) Nadzor nad dajalci kreditov, ki poslujejo na podlagi dovoljenja, ki ga izda ministrstvo, in nad njihovimi kreditnimi posredniki opravlja tržni inšpektorat, ki mora o ugotovljenih kršitvah obvestiti ministrstvo.

(2) Tržni inšpektor ali inšpektorica (v nadaljnjem besedilu: inšpektor) lahko pri opravljanju nadzora od dajalca kredita ali kreditnega posrednika zahteva vpogled v sklenjene pogodbe in njihove kopije. Če sklenjenih kreditnih pogodb ni v poslovnih prostorih dajalca kredita, v katerih se sklepajo, jih mora dajalec kredita inšpektorju predložiti najpozneje naslednji delovni dan po opravljenem inšpekcijskem pregledu.

(3) Pri odstopu terjatev iz kreditnih pogodb mora dajalec kredita tržnemu inšpektorju na zahtevo predložiti kopije sklenjenih kreditnih pogodb, katerih terjatve so bile odstopljene prevzemniku.

(4) Dajalec kredita mora tržnemu inšpektorju na zahtevo predložiti dokaze, da je ocenil kreditno sposobnost potrošnika. Šteje se, da je ni ocenil, če inšpektorju ne predloži dokazov najpozneje naslednji delovni dan po opravljenem inšpekcijskem pregledu.

(5) Tržni inšpektor pri nadzoru nad dajalcem kredita z odločbo prepove sklepanje kreditnih pogodb po tem zakonu, če ugotovi, da dajalec kredita v nasprotju s tem zakonom odobrava kredite brez dovoljenja (29. člen).

(6) Tržni inšpektor pri nadzoru nad dajalcem kredita z odločbo prepove sklepanje kreditnih pogodb po tem zakonu do odprave pomanjkljivosti, če ugotovi, da:

1. dajalec kredita potrošniku pred sklenitvijo kreditne pogodbe ni zagotovil predhodnih informacij v skladu s 6. členom tega zakona;
2. je dajalec kredita ocenil kreditno sposobnost potrošnika na podlagi osebnih podatkov, ki jih je pridobil drugače, kakor določa ta zakon (8. in 9. člen);
3. kreditna pogodba ni sklenjena pisno na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov (10. člen);
4. potrošniška hipotekarna kreditna pogodba ni sklenjena v obliki notarskega zapisa (10. člen);
5. kreditna pogodba ne vsebuje predpisanih informacij iz tretjega odstavka 10. člena in prvega odstavka 12. člena tega zakona;
6. dajalec kredita potrošnika ni obvestil o spremembi kreditne obrestne mere v skladu z 11. členom tega zakona;
7. dajalec kredita pri molče dovoljeni prekoračitvi stanja na plačilnem računu potrošniku ni zagotovil predpisanih informacij v skladu s prvim in drugim odstavkom 13. člena tega zakona;
8. dajalec kredita ob razdoru kreditne pogodbe potrošniku ne vrne vseh plačanih zneskov v skladu s tretjim odstavkom 14. člena tega zakona;
9. dajalec kredita ob odstopu od pogodbe potrošniku zaračuna nadomestilo v nasprotju s četrtim odstavkom 17. člena tega zakona;
10. dajalec kredita ob predčasnem odplačilu kredita potrošniku zaračuna nadomestilo v nasprotju z 19. členom tega zakona.

(7) Tržni inšpektor dajalcu kredita z odločbo prepove sklepanje kreditnih pogodb po tem zakonu in ministrstvu predloga odvzem dovoljenja, če ugotovi, da:

1. dajalec kredita ni ocenil potrošnikove kreditne sposobnosti (8. člen);
2. dajalec kredita ob sklenitvi kreditne pogodbe od potrošnika zahteva izdajo ali sprejem bianco

- menice ali čeka ali drugega plačilnega instrumenta s podobnimi učinki (21. člen);
3. dajalec kredita izračunava efektivno obrestno mero ali skupne stroške kredita v nasprotju z 22. in 23. členom tega zakona;
 4. s kreditno pogodbo dogovorjena efektivna obrestna mera presega najvišjo dopustno efektivno obrestno mero, kakor to določa 24. člen tega zakona;
 5. kreditna pogodba vsebuje pogodbeno določilo, ki je v nasprotju s tem zakonom in v škodo potrošnika (27. člen);
 6. se dajalec kredita poskuša izogibati določbam zakona, kakor je to opredeljeno v 28. členu tega zakona;
 7. dajalec kredita inšpektorju ne predloži sklenjenih kreditnih pogodb v skladu z drugim odstavkom tega člena.

(8) Če tržni inšpektor več kakor enkrat med veljavnostjo dovoljenja pri istem dajalcu kredita ugotovi pomanjkljivost iz šestega odstavka tega člena, dajalcu kreditov z odločbo prepove sklepanje kreditnih pogodb po tem zakonu in ministrstvu predloga odvzem dovoljenja za opravljanje dejavnosti storitev potrošniškega kreditiranja.

(9) Tržni inšpektor kreditnemu posredniku z odločbo prepove posredovanje potrošniških kreditov do odprave pomanjkljivosti, če ugotovi:

1. da kreditni posrednik potrošniku pred sklenitvijo pogodbe ni zagotovil predhodnih informacij v skladu s 6. členom tega zakona;
2. da ne izpolnjuje pogojev za kreditno posredovanje iz 26. člena tega zakona.

9. člen

Prvi odstavek 39. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Z globo od 12.500 do 125.000 evrov se za prekrške kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:«.

10. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Drugi odstavek 1. člena Zakona o potrošniških kreditih, v katerem je navedena direktiva Evropske skupnosti, ki se prenaša v slovenski pravni red, je zaradi večje preglednosti v celoti na novo napisan. V členu se navaja tudi nova direktiva, ki se prenaša, in sicer Direktiva Komisije 2011/90/EU z dne 14. novembra 2011 o spremembi dela II Priloge I k Direktivi 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta, ki določa dodatne predpostavke za izračun letne efektivne obrestne mere (UL L 296, 15/11/2011 str. 0035–0037).

K 2. členu:

Dopolnjena je opredelitev kreditnega posrednika v pomožni funkciji za fizične ali pravne osebe, pri kateri je posredništvo le dopolnilna ali spremljevalna dejavnost za potrebe njene glavne dejavnosti (npr. prodajalci, ki ponujajo za nakup svojega blaga tudi možnost kreditiranja) in za katere bi v Pravilniku o pogojih, ki jih mora izpolnjevati kreditni posrednik, uvedli ureditev, da jim ni treba izpolnjevati kadrovskih, organizacijskih, prostorskih, tehničnih in drugih pogojev. S predlagano spremembo člena se doda nova točka, s katero se uvaja nov izraz odprta kreditna pogodba, ki je usklajen z Direktivo Komisije 2011/90/EU. Odprta kreditna pogodba je kreditna pogodba, ki ni sklenjena za določen čas in ki vključuje kredite, ki jih je treba odplačati v celoti v določenem roku ali po njem in ki so spet na voljo za črpanje, ko so odplačani.

K 3. členu:

Pojem efektivne obrestne mere je treba razlikovati od pojma kreditne obrestne mere. Dajalec kredita lahko za izračun stroškov obresti uporablja različne metode, saj Direktiva o potrošniških kreditnih pogodbah ne ureja metode, ki se uporablja za izračun obresti, zato lahko dajalec kredita določi metodo izračuna teh stroškov. V nasprotju s tem so metoda izračuna efektivne obrestne mere in predpostavke, ki jih je treba uporabiti pri izračunu, z direktivama 2008/48/ES in 2011/90/EU določeni. Direktiva o potrošniških kreditnih pogodbah torej upošteva uporabo različnih metod pri izračunavanju stroškov obresti, določa pa enotno metodo za izračun efektivne obrestne mere. Efektivna obrestna mera predstavlja skupni imenovalec, ki povprečnemu potrošniku, ki ni strokovnjak na finančnem področju, zagotavlja preglednost na trgu in enostavnejšo primerjavo med različnimi kreditnimi ponudbami. V okviru z zakonom določene enotne metodologije izračunavanja efektivne obrestne mere sodijo tudi enotne predpostavke za njen izračun, ki jih ureja tretji odstavek 23. člena zakona. Vloga predpostavk pri izračunu efektivne obrestne mere je v določitvi elementov, ki so vključeni v skupne stroške kredita, in sicer takrat, ko ti elementi niso v celoti znani ali preverjeni v času izračuna efektivne obrestne mere, ali pa se spreminjajo odvisno od poteka kreditne pogodbe. S predpostavkami se zagotavlja, da se efektivna obrestna mera izračunava enotno, s čimer se zagotavlja primerljivost različnih ponudb. Pri izračunu efektivne obrestne mere lahko dajalec kredita po potrebi

uporablja dodatne predpostavke iz Priloge I, vendar takrat, ko so te predpostavke povezane z določeno vrsto pogodbe (npr. če ni določen znesek ali trajanje kredita).

Izkušnje držav članic so pokazale, da dosedanje predpostavke ne zadostujejo več za enotni izračun letne efektivne obrestne mere in da niso več prilagojene ekonomskemu položaju na trgu. Dodane so nove predpostavke, ki temeljijo na standardih za izračun letne efektivne obrestne mere za kredite, ki niso sklenjeni za določen čas ali so v celoti odplačljivi v obliki več plačil, in zagotovljeni so standardi za časovni okvir začetka črpanja kredita in plačil, ki jih opravi potrošnik.

Predpostavke iz 4., 5. in 6. točke tretjega odstavka 23. člena veljavnega zakona so v celoti spremenjene.

4. točka po novem določa predpostavke pri odprti kreditni pogodbi (razen pri kreditni pogodbi z dovoljeno prekoračitvijo), ki doslej ni bila urejena, in sicer glede obdobja trajanja kredita, začetka črpanja in načina odplačevanja kredita, končnega plačila drugih stroškov potrošnika, primerov, ko mora biti kredit v vsakem plačilnem roku odplačan v celoti z enkratnim zneskom, ter določa, da se obresti in drugi stroški določijo v skladu z navedenimi črpanji in odplačili kredita ter v skladu s kreditno pogodbo. Metoda izračunavanja efektivne obrestne mere pri odprtih pogodbah ni enostavna. Taka pogodba namreč nima določenega trajanja kar otežuje izračunavanje efektivne obrestne mere. Gre za t. i. revolving kredite, to je kratkoročne kredite, ki se obnavljajo po določenem časovnem obdobju, ko potrošnik odplača črpano vsoto. Potrošnik lahko določi znesek, ki ga bo črpal na mesec, in tudi znesek, ki ga bo odplačal. Pri taki pogodbi torej niso vnaprej znani ne čas trajanje pogodbe ne zneski črpanja in odplačila kredita, saj so odvisni od odločitev potrošnika, kako bo kredit porabil. Zaradi navedenega izračun efektivne obrestne mere pri odprti kreditni pogodbi zahteva uporabo predpostavk glede trajanja pogodbe, črpanj in odplačil kredita, da bi se zagotovila primerljivost efektivne obrestne mere med produkti. Predpostavka določa za čas trajanja pogodbe obdobje enega leta, kar pomeni, da so efektivne obrestne mere izračunane na podlagi enoletnega obdobja, ki se začne z dnem začetnega črpanja kredita, za končno plačilo pa se predpostavlja, da bo izvršeno eno leto po začetnem črpanju kredita. Običajno shema odplačil zneska kredita v obdobju enega leta vsebuje enaka mesečna plačila, z začetkom en mesec po dnevu koriščenja kredita. Če kreditna pogodba ureja obnavljajoča se obdobja do celotnega poplačila obveznosti iz kredita, ki so krajša od enega leta, kredit pa se lahko po vsakem od teh obdobj ponovno črpa, se ta obdobja upoštevajo ob predpostavki enakih mesečnih plačil znotraj posameznega obdobja do celotnega poplačila obveznosti in ponovno znotraj preostanka obdobja do enega leta. Predpostavke iz te točke se npr. uporabljajo pri koriščenju revolving kreditov s kreditnimi in plačilnimi karticami, ne pa tudi pri prekoračitvah stanja na plačilnem računu.

5. točka po novem ureja primere pri kreditnih pogodbah (razen pri kreditnih pogodbah z dovoljeno prekoračitvijo in odprtih kreditnih pogodbah), ko potrošnik dneva ali zneska odplačila

glavnice ne more določiti vnaprej in dan sklenitve pogodbe ni znan. Ti primeru doslej v zakonu niso bili urejeni. Ta predpostavka se uporablja le za kreditne pogodbe z določenim obdobjem trajanjem. Kadar dneva odplačila glavnice ni mogoče določiti vnaprej, se predvideva, da se plačilo opravi na prvi dan, ki ga določa kreditna pogodba, kar pomeni najvišjo možno efektivno obrestno mero. Če kreditna pogodba potrošniku dovoljuje, da izbere dan plačila pod pogojem, da ta ni poznejši od dneva, ki ga določa pogodba, se domneva, da je plačilo izvedeno na dan po dnevu črpanja kredita. Če se zahteva plačilo na dan, ki je določen v pogodbi ali po njem, se predvideva, da je bilo plačilo izvršeno na ta dan. Če znesek odplačila glavnice ni znan in ga ni mogoče določiti vnaprej, se šteje, da je znesek najnižji, kakor ga določa kreditna pogodba. Predpostavka ureja tudi primere, ko dan odobritve kredita (sklenitve pogodbe) ni znan, in sicer se šteje, da je dan začetka črpanja kredita dan, ki omogoča najkrajši časovni presledek med dnevom začetka črpanja kredita in dnevom prvega plačila potrošnika. Dan odobritve kredita ni znan npr. pri oglaševanju kreditov ali v predpogodbeni fazi najemanja kredita, kar vpliva na dolžino presledka potrošnikovega prvega plačila. Primer takšnega kredita je, kadar se zahteva plačilo obroka na točno določen dan (npr. vsak prvi dan v mesecu), ne da bi se upošteval dan odobritve kredita. Prav tako med take primere sodijo krediti, pri katerih je presledek prvega plačila odvisen od dneva začetnega črpanja kredita.

6. točka po novem ureja primere, ko potrošnik dneva in zneska plačila ne more določiti na podlagi kreditne pogodbe ali predpostavk iz 4., 5. in 8. točke tretjega odstavka tega člena. V teh primerih se predpostavlja, da se plačilo opravi v skladu z datumi in pogoji, ki jih zahteva dajalec kredita, če pa so tudi ti neznan, so predpostavke, ki jih je treba upoštevati pri izračunu efektivne obrestne mere še podrobneje razdelane. Ta predpostavka se uporablja za vse vrste kreditnih pogodb in takrat, ko prejšnje predpostavke ne zadoščajo. Predpostavlja se, da se plačila obresti in drugih stroškov, ki jih mora potrošnik plačati, odplačujejo redno. Pogostost plačil obresti je povezana z odplačevanjem glavnice glede na medsebojno odvisnost glavnice in stroškov obresti. Znesek obresti, ki ga mora plačati potrošnik, je vsakič povečan z njihovim pribitkom do dneva odplačila glavnice. Plačilo drugih stroškov je odvisno od njihovega števila. Če zneski niso znani, se predpostavljajo enaka plačila, kar je lahko ali pa tudi ne v skladu z načrtom odplačevanja glavnice. S predpostavko, da se na dan odobritve kredita plačajo stroški, povezani s kreditno pogodbo in izraženi kot ena vsota, se zagotavlja najvišja možna efektivna obrestna mera.

Predpostavke iz 1., 2., 3., 7., 9. in 10. točke tretjega odstavka 23. člena veljavnega zakona se s predlogom sprememb in dopolnitev zakona ne spreminjajo, manjši popravki 8. točke pa so bolj redakcijski kakor vsebinski.

K 4. členu

Predlagana dopolnitev 26. člena daje pravno podlago za ureditev pogojev za opravljanje dejavnosti kreditnih posrednikov s spremembo Pravilnika o pogojih, ki jih mora izpolnjevati

kreditni posrednik. Predlagana dopolnitev je nujna, ker na slovenskem trgu delujejo tuji dajalci kreditov, ki imajo sedež v eni izmed držav članic EU, v Sloveniji pa nastopajo izključno prek kreditnih posrednikov. V Sloveniji tako nimajo niti poslovne enote niti podružnice, kar posledično pomeni, da imajo potrošniki, ki sklepajo kreditne pogodbe s temi dajalci kreditov, stik samo s kreditnim posrednikom, ne pa tudi z dajalcem kreditov, posledično pa zahteve za dajalce kreditov glede izpolnjevanja pogojev, ki jih za pridobitev dovoljenja predpisuje ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, nimajo pomena, zato morajo te zahteve veljati tudi za kreditne posrednike.

Da je enotna ureditev potrebna tako za kreditne posrednike, ki posredujejo za »tuje« dajalce kreditov in imajo sedež izven Slovenije, kakor tudi za kreditne posrednike, ki posredujejo za »domače« dajalce kreditov in imajo sedež na območju Slovenije, v nadaljevanju kaže tudi poslovanje oziroma ravnanje »domačih« dajalcev kreditov, ki imajo sedež na območju Slovenije, ne pa tudi svojih poslovnih prostorov, kjer bi lahko potrošniki z njimi sklepali kreditne pogodbe, ampak je potrošnikom to omogočeno izključno prek mreže kreditnih posrednikov. Na ta način se dajalec kreditov v povezavi s kreditnim posrednikom izogne izpolnjevanju pogojev, potrebnih za poslovanje v skladu z zakonodajo, zaradi česar je varstvo pravic potrošnikov manjše.

Da je treba pogoje za kreditne posrednike približati pogojem za dajalce kreditov, kaže predvsem trend, v okviru katerega dajalci kreditov ne sklepajo, in kaže, da niti niso zainteresirani za neposredno sklepanje kreditnih pogodb s potrošniki, pač pa veliko raje poslujejo prek mreže kreditnih posrednikov, zaradi česar potrošniki nemalokrat poslujejo samo s kreditnimi posredniki. Zaradi tega je nujno, da tudi posredniki izpolnjujejo pogoje, ki jih morajo izpolnjevati dajalci kreditov, saj so posredniki v vlogi dajalca kreditov, ki mora biti usposobljen in izpolnjevati ustrezne pogoje, da lahko potrošnika seznaniti z vsemi potrebnimi pojasnili v zvezi s kreditom, bodisi v fazi sklepanja kreditnih pogodb bodisi v fazi izvajanja že sklenjene kreditne pogodbe.

Nemalokrat se dogaja, da potrošniki sklepajo pogodbe v poslovnih prostorih, kjer ima svoje prostore več podjetij, in tako niti ne vedo, s katerim podjetjem so sklenili kreditno pogodbo in katero podjetje je kreditni posrednik pri sklepanju kreditne pogodbe. Za zagotovitev višje ravni varstva potrošnikov je zato nujno potrebno, da je navzven jasno razvidno, katero podjetje je tisto, s katerim potrošnik posluje. Ne nazadnje bo potrošnik tako lažje preveril, ali posluje z zaupanja vrednim podjetjem ali ne, ali je določeno podjetje na seznamu kreditnih posrednikov, ki se hrani pri ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo in bi ga bilo treba javno objaviti, podobno kakor tudi seznam dajalcev kreditov.

Da je treba določiti nove pogoje tudi glede zaposlenih, kaže naraščajoč pojav, ko se pri kreditnem posredniku stalno menjajo osebe, ki poslujejo s potrošniki. Večinoma gre za študente

brez ustreznega znanja, ki zato ne morejo potrošnikom zagotavljati ustreznih pojasnil v zvezi s kreditom, ampak jim le slepo sporočajo podatke dajalca kreditov.

Glede na to, da Zakon o potrošniških kreditih določa zahtevo za zagotavljanje predhodnih informacij tudi kreditnim posrednikom, v praksi pa se odsotnost predhodnih informacij kaže kot težava predvsem pri tistih dajalcih kreditov, ki nimajo svoje poslovalnice, kjer bi sami neposredno pripravljali predhodne informacije za potrošnike, ampak poslujejo prek mreže kreditnih posrednikov, bi z določitvijo dodatnih pogojev za kreditne posrednike omogočili tudi tem, da ustrezno pripravijo predhodno informacijo in jo nato posredujejo potrošnikom.

Direktiva o potrošniških kreditih ureja le nekatere obveznosti kreditnih posrednikov do potrošnikov, ki so prenesene s 25. členom zakona. Države članice imajo možnost, da ohranijo ali uvedejo dodatne obveznosti za kreditne posrednike, zato to možnost s predlagano spremembo 26. člena v skladu z zgoraj navedenim še dodatno nadgrajujemo.

K 5. členu:

Predlaga se dopolnitev prvega odst. 28. člena, ki ureja preprečevanje izogibanja določbam zakona, ki bi dala inšpekcijskemu organu trdnjšo pravno podlago za ukrepanje v primeru novih oblik zlorab ali izogibanja zakonu na trgu. Pri nadzoru trga je bilo ugotovljeno, da nekateri ponudniki s potrošnikom sočasno (na isti dan) sklenejo dve pogodbi, pogodbo o obročnem odkupu (npr. znesek 1000 evrov ročno/eno leto) in pogodbo o prodaji plemenitih kovin po bistveno nižji ceni (npr. 300 evrov), potrošnik pa prejme razliko v gotovini, torej 700 evrov. Namen sklepanja tovrstnih povezanih pogodb očitno ni nakup plemenitih kovin, temveč kreditiranje potrošnika.

K 6. členu

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o potrošniških kreditih (ZPotK-1A) (Uradni list RS, št. 77/2011) se je v 39. členu spremenilo številčenje točk, 30. člen pa se tem spremembam ni prilagodil, zato je treba to nedoslednost odpraviti. Gre za redakcijski popravek.

V petem odstavku se zaradi večje jasnosti poleg kadrovskih in organizacijskih pogojev dodaja pooblastilo ministru pristojnega organa za določitev dodatnih izobrazbenih pogojev s podzakonskim predpisom, , za določitev katerih minister že ima pooblastilo v veljavnem ZPotK. Veljavni Pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati kreditni posrednik (Uradni list RS, št. 102/10, 109/11), natančneje določa vse navedene pogoje, vključno izobrazbene. V zvezi s temi je upravno sodišče vložilo pobudo za presojo ustavnosti petega odstavka. Upravno sodišče zakonodajalcu očita, da ni določil vsebinskega okvira za podzakonsko urejanje, da je zakon v tem delu prepustil podzakonskemu aktu samostojno in nevezano vsebinsko urejanje izobrazbenih pogojev. Sodišče meni, da je v določbi petega odstavka 30. člena ZPotK-1

protiustavna pravna praznina (nasprotuje 2. členu Ustave), ker ne predstavlja zadostne vsebinske podlage za podzakonsko urejanje.

K 7. členu

Gre za redakcijske spremembe 32. člena, in sicer uskladitev z 34. členom (številčenje).

K 8. členu

34. člen se zaradi odprave redakcijske napake pri številčenju odstavkov spreminja v celoti. Razen v devetem odstavku tega člena besedilo odstavkov ostaja nespremenjeno.

Proti kreditnemu posredniku, ki potrošnikom ne zagotavlja predhodnih informacij pri najemanju potrošniških kreditov, inšpektor po Zakonu o potrošniških kreditih lahko ukrepa z izrekom globe. Predlagana dopolnitev devetega odstavka tega člena za tovrstno neupoštevanje zakona uvaja še upravni ukrep, in sicer prepoved kreditnega posredovanja do odprave pomanjkljivosti. Predlagana dopolnitev člena ima namen zagotoviti varstvo potrošnikov pri najemanju potrošniških kreditov. Kreditni posrednik mora pri ponujanju kredita že pred sklenitvijo pogodbe potrošniku zagotoviti več informacij, ki potrošniku omogočajo, da v skladu s svojim premoženjskim stanjem in namenom pogodbe presodi, ali je sklenitev pogodbe zanj koristna. Predhodne informacije so za potrošnika pripomoček pri njegovi odločitvi, ali bo pogodbo sklenil ali ne, kar je mogoče le, če so dane, še preden je potrošnik zavezan k izpolnjevanju pogodbe, torej v primeru, da je bila dana ponudba za kredit, še preden potrošnik sprejme ponudbo.

K 9. členu

Določba obstoječega prvega odstavka 39. člena velja le za dajalce kreditov in kreditne posrednike, ni pa mogoče sankcionirati prevzemnika terjatve, ki prevzema terjatve, kljub temu, da nima dovoljenja pristojnega organa (MGRT).

K 10. členu

Člen določa splošni rok za uveljavitev zakona, in sicer 15 dni od objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO:

1. člen

(predmet zakona)

(1) Ta zakon ureja kreditne pogodbe, pri katerih kot jemalec kredita nastopa potrošnik ali potrošnica (v nadaljnjem besedilu: potrošnik), ki jemlje kredit pod pogoji in za namen, ki ga določa ta zakon.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (UL L št. 133 z dne 22. 5. 2008, str. 66).

2. člen

(pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi pomenijo:

1. dajalec ali dajalka kredita (v nadaljnjem besedilu: dajalec kredita) je fizična ali pravna oseba, ki da ali obljubi, da bo dala kredit ali posojilo v okviru svoje dejavnosti, poslovanja ali poklica;
2. efektivna obrestna mera je v odstotku izražena stopnja, ki izraža razmerje med skupnimi stroški kredita za potrošnika, vključno s stroški iz drugega odstavka 22. člena tega zakona, in skupnim zneskom kredita;
3. fiksna kreditna obrestna mera pomeni, da se dajalec kredita in potrošnik dogovorita za celotno obdobje trajanja kreditne pogodbe za eno samo kreditno obrestno mero oziroma za več kreditnih obrestnih mer za različna obdobja, pri čemer se za vsako posamezno obdobje uporablja fiksno določen odstotek; če v kreditni pogodbi niso določene vse kreditne obrestne mere, se šteje, da je kreditna obrestna mera fiksna za tista obdobja, za katera je bila določena izključno s fiksno določenim odstotkom, o katerem je bilo dogovorjeno ob sklenitvi kreditne pogodbe;
4. kreditna obrestna mera je letna obrestna mera, izražena kot spremenljivi ali nespremenljivi odstotek zneska črpanega kredita;
5. kreditna pogodba z dovoljeno možnostjo prekoračitve je kreditna pogodba, s katero dajalec kredita izrecno da potrošniku pravico, da razpolaga s sredstvi, ki presegajo obstoječe stanje na potrošnikovem plačilnem računu;

6. kreditni posrednik ali posrednica (v nadaljnjem besedilu: kreditni posrednik) je fizična ali pravna oseba, ki v okviru svoje dejavnosti, poslovanja ali poklica in na podlagi pooblastila dajalca kredita potrošnikom predstavlja ali ponuja kredite, jim pomaga v postopkih pred sklenitvijo kreditne pogodbe ali v imenu dajalca kredita s potrošniki sklepa kreditne pogodbe;

7. kreditni posrednik v pomožni funkciji je fizična ali pravna oseba, pri kateri dejavnost posredništva ni glavna dejavnost;

8. molče dovoljena prekoračitev je prekoračitev, s katero dajalec kredita potrošniku na podlagi konkludentnih dejanj dovoli, da razpolaga s sredstvi, ki presegajo obstoječe stanje na plačilnem računu potrošnika ali dogovorjeno dovoljeno prekoračitev;

9. potrošnik je fizična oseba, ki deluje za namene izven svoje poklicne ali pridobitne dejavnosti;

10. potrošniška kreditna pogodba (v nadaljnjem besedilu: kreditna pogodba) je pogodba, s katero dajalec kredita potrošniku da ali obljubi, da mu bo dal kredit v obliki odloga plačila, posojila ali drugega podobnega finančnega dogovora;

11. potrošniška hipotekarna kreditna pogodba je pogodba, s katero dajalec kredita potrošniku da ali obljubi, da mu bo dal kredit, katerega vračilo je zavarovano s hipoteko ali zemljiškim dolgom na nepremičnini;

12. povezana kreditna pogodba je kreditna pogodba, namenjena financiranju pogodbe o prodaji določenega blaga ali opravljanju določene storitve, pri čemer ti dve pogodbi sestavljata komercialno enoto.

Šteje se, da komercialna enota obstaja, kadar:

- ponudnik ali ponudnica (v nadaljnjem besedilu: ponudnik) blaga ali storitve sam financira kredit v korist potrošnika, ali

- blago ali storitev financira tretja stranka, tako da v zvezi s pripravo ali sklenitvijo kreditne pogodbe uporablja storitev ponudnika blaga ali izvajalca storitve, ali

- je blago ali storitev, ki se financira iz kredita, v kreditni pogodbi izrecno navedena;

13. skupni znesek kredita je najvišji znesek, ki je potrošniku na razpolago po kreditni pogodbi;

14. skupni stroški kredita so vsi stroški, vključno z obrestmi, provizijami, davki in drugimi vrstami pristojbin, ki jih mora potrošnik plačati v zvezi s kreditno pogodbo in so dajalcu kredita znani, stroški, povezani s pomožnimi storitvami v zvezi s kreditno pogodbo, zlasti zavarovalne premije, članarine, takse in stroški drugih pogodb, sklenjenih z dajalcem kredita ali drugim podjetjem, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja varstvo potrošnikov, če je sklenitev dodatne pogodbe o storitvah

obvezna že za samo pridobitev kredita ali tako določajo splošni pogoji, pod katerimi dajalec kredita kredit trži; v skupne stroške kredita se ne všttevajo notarski stroški in zavarovalne premije za zavarovanje blaga, katerega nakup se financira s kreditom;

15. skupni znesek, ki ga mora plačati potrošnik, je vsota skupnega zneska kredita in skupnih stroškov kredita;

16. trajni nosilec podatkov je nosilec podatkov, ki potrošniku omogoča trajno shranjevanje nanj naslovljenih podatkov ali informacij, trajen dostop do njih in njihovo reprodukcijo.

23. člen

(način izračuna)

(1) Efektivna obrestna mera se izračuna kot letna diskontna stopnja, ki izenači sedanjo vrednost vseh črpanj kredita s sedanjo vrednostjo vseh odplačil in stroškov na podlagi enačbe:

$$\sum_{k=1}^m \frac{C_k}{(1 + EOM)^{t_k}} = \sum_{l=1}^{m'} \frac{D_l}{(1 + EOM)^{s_l}}$$

pri čemer je:

EOM = efektivna obrestna mera;

m = zaporedna številka zadnjega črpanja oziroma število vseh črpanj, tranš, če se kredit črpa postopoma; drugače je m = 1;

k = zaporedna številka črpanja, pri čemer je $1 \leq k \leq m$;

C(k) = znesek k-tega črpanja;

t(k) = trajanje časovnega presledka, izraženo v letih ali delih leta, med datumom prvega črpanja in datumom vsakega posameznega naslednjega črpanja, pri čemer je t(1) = 0;

m' = zaporedna številka zadnjega plačila kredita, obresti ali stroškov oziroma skupno število vseh plačil;

l = zaporedna številka plačila kredita, obresti ali stroškov;

D(l) = znesek posameznega plačila kredita, obresti ali stroškov;

$s(l)$ = trajanje časovnega presledka, izraženo v letih ali delih leta, med datumom prvega črpanja in datumom vsakega posameznega plačila kredita, obresti ali stroškov;

vsota (sigma) = vsota.

(2) Pri izračunu efektivne obrestne mere v skladu s prejšnjim odstavkom se upošteva naslednje:

1. zneski, ki jih plačata stranki ob različnih časih, so lahko različni in se lahko plačajo v različnih časovnih presledkih;
2. začetni datum je datum prvega črpanja;
3. časovni presledki med datumi, ki se uporabljajo pri izračunu, se izrazijo v letih oziroma delih leta. Šteje se, da ima leto 365 dni (ali 366 v prestopnih letih) - sistem (K, 365/366). Če je to povezano z naravo posla ali če ni natančnih podatkov o dospevanju plačil, se šteje, da ima leto 52 enakih tednov ali 12 enakih mesecev. Šteje se, da ima enak mesec 30,41666 dneva (tj. 365/12) ne glede na to, ali je leto prestopno ali ne;
4. rezultat se zapiše z natančnostjo vsaj dveh decimalk v odstotnem zapisu, pri čemer se zaokroženje opravi po matematičnih pravilih (če je prva neizpisana vrednost 5 ali več, se zadnja ohranjena vrednost zaokroži navzgor);
5. enačba iz prejšnjega odstavka se z uvedbo enotnega simbola $P(i)$ za pozitivni ali negativni denarni tok, ki nastopi kot posledica i -tega od skupaj $N = m + m'$ poslovnih dogodkov (na primer črpanj (dela) kredita, plačil stroškov ali anuitet), lahko preoblikuje v:

$$\sum_{i=1}^N \frac{P_i}{(1 + EOM)^{t_i}} = \sum_{i=1}^N \frac{P_i}{(1 + EOM)^{(d_i - d_1)/365}} = 0$$

Efektivna obrestna mera je tako letna diskontna stopnja, ki povzroči, da je sedanja vrednost vseh upoštevanih pozitivnih in negativnih denarnih tokov danega kreditnega posla enaka nič (0).

(3) Dajalec kredita mora pri izračunu efektivne obrestne mere upoštevati naslednje dodatne predpostavke:

1. če daje kreditna pogodba potrošniku možnost prostega črpanja, se šteje, da je znesek kredita črpan takoj in v celoti;
2. če kreditna pogodba predvideva črpanja z različnimi stroški ali kreditnimi obrestnimi merami, se šteje, da je celotni znesek kredita črpan po najvišji kreditni obrestni meri in najvišjih stroških, ki jih predvideva pogodba;

3. če daje kreditna pogodba potrošniku možnost prostega črpanja odobrenega zneska kredita v določenem obdobju, se za izračun efektivne obrestne mere šteje, da bo celoten znesek črpan na prvi dan tega obdobja. Če sta se pogodbeni stranki dogovorili za natančno dinamiko črpanja kredita v več delih, se tudi pri izračunu efektivne obrestne mere upošteva tako določena dinamika črpanja;
4. če časovni načrt odplačevanja kredita ni določen, se šteje, da traja odplačilna doba kredita eno leto in da ga je treba odplačati v 12 enakih mesečnih anuitetah;
5. če je časovni načrt odplačevanja kredita določen, vendar lahko potrošnik sam določi višino posameznih zneskov odplačil, se šteje, da znesek vsakega odplačila ustreza najnižjemu znesku, ki ga pogodba določa;
6. če kreditna pogodba določa več kot en rok črpanja ali odplačila kredita, se šteje, da sta črpanje in odplačilo kredita izvedeni ob prvem roku, ki je določen v kreditni pogodbi;
7. če v kreditni pogodbi ni dogovorjen skupni znesek kredita, se šteje, da odobreni znesek kredita znaša 500 eurov;
8. pri kreditni pogodbi z dovoljeno prekoračitvijo stanja na plačilnem računu potrošnika se šteje, da je celoten znesek kredita črpan za celotno obdobje trajanja kreditne pogodbe. Pri kreditni pogodbi, katere trajanje ni določeno, se šteje, da je kreditna pogodba sklenjena za tri mesece;
9. če dajalec kredita ponudi različne obrestne mere in stroške za določeno obdobje ali znesek, se upoštevajo najvišja obrestna mera in najvišji stroški v celotnem obdobju trajanja kreditne pogodbe;
10. če je v kreditni pogodbi v začetnem obdobju dogovorjena fiksna kreditna obrestna mera in se ob izteku obdobja fiksne kreditne obrestne mere določi nova spremenljiva kreditna obrestna mera, ki se periodično prilagaja v skladu z dogovorjenim indeksom ali referenčno obrestno mero, se šteje, da je ob izteku obdobja fiksne kreditne obrestne mere kreditna obrestna mera enaka tisti, ki se izračuna iz vrednosti dogovorjenega indeksa ali referenčne obrestne mere ob izračunu efektivne obrestne mere.

26. člen

(pogoji za kreditne posrednike)

- (1) Kreditni posredniki morajo izpolnjevati pogoje, ki jih za opravljanje njihove dejavnosti s sklepom predpiše Banka Slovenije, če gre za kreditne posrednike bank in hranilnic, in s

pravilnikom minister, pristojen za gospodarstvo, če gre za kreditne posrednike drugih dajalcev kreditov.

(2) S pravilnikom iz prejšnjega odstavka se predpišejo zlasti:

1. pridobitev in izkazovanje statusa kreditnega posrednika;
2. pooblastila kreditnega posrednika v razmerju do dajalca kredita in potrošnika;
3. odgovornost dajalca kredita in kreditnega posrednika pri prekoračitvi pooblastil kreditnega posrednika ali povzročeni škodi potrošniku;
4. obveznost vodenja evidenc o kreditnih posrednikih in poslih, sklenjenih s posredovanjem;
5. obveznost poročanja o kreditnih posrednikih in poslih, sklenjenih s posredovanjem.

28. člen

(preprečevanje izogibanja določbam zakona)

(1) Vključevanje kreditnih pogodb, ki spadajo v področje uporabe tega zakona, v pogodbe, katerih značilnosti ali namen bi lahko omogočili izogibanje njegovi uporabi, ni dovoljeno.

(2) Več pogodb istega dajalca kredita, ki z ekonomskega vidika sestavljajo celoto, zlasti v primeru porazdelitve zneska kredita na več pogodb ali sklenitve več zaporednih pogodb, se v smislu tega zakona štejejo kot ena pogodba.

(3) Pogodbeno razmerje, pri katerem je potrošnik prodajalec in kupec oziroma najemodajalec po pogodbi o finančnem najemu (lizing) iste stvari, se šteje za kreditno pogodbo po tem zakonu.

(4) Stvari, ki jih je dajalec kreditov oziroma najemodajalec po pogodbi o finančnem najemu (lizing) pridobil pri pravnih poslih iz prejšnjega odstavka in pri katerih ima že sklenjeno obveznost odtujitve stvari istemu potrošniku, ne sme obremeniti s stvarnimi pravicami drugih.

(5) Kadar se omejitev iz prejšnjega odstavka nanaša na nepremičnino, mora dajalec kredita oziroma najemodajalec pri finančnem najemu (lizing) na tej nepremičnini vpisati pravico prepovedi obremenitve ali odtujitve nepremičnine v korist kupca oziroma najemodajalca po pogodbi o finančnem najemu (lizing).

30. člen

(izdaja in podaljšanje dovoljenja)

(1) Dovoljenje izda ali podaljša ministrstvo, pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), na zahtevo vlagatelja po pravilih splošnega upravnega postopka.

(2) Ministrstvo izda ali podaljša dovoljenje, če vlagatelj zahteve za pridobitev dovoljenja izpolnjuje kadrovske, organizacijske, tehnične in druge pogoje za opravljanje storitev potrošniškega kreditiranja.

(3) Ministrstvo zavrne vlogo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja, če:

1. vlagatelj ne izpolnjuje predpisanih kadrovskih, organizacijskih, tehničnih in drugih pogojev za opravljanje storitev potrošniškega kreditiranja;

2. je vlagatelj oseba, ki ji je bilo dovoljenje odvzeto;

3. je vlagatelj oseba, katere odgovorna oseba je bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje goljufije oziroma oderuštva;

4. je bil vlagatelj ali je bila njegova odgovorna oseba kaznovana v skladu z 2., 4., 6., 7., 8., 10., 13., 14., 15., 18., 19. in 20. točko prvega odstavka 39. člena tega zakona.

(4) Ministrstvo izda dovoljenje za tri leta z možnostjo podaljšanja. Dovoljenje se podaljša za nadaljnja tri leta, če dajalec kredita izpolnjuje kadrovske, organizacijske in tehnične pogoje ter pred potekom treh let od pridobitve oziroma od zadnjega podaljšanja dovoljenja ministrstvu ponovno predloži vsa dokazila o izpolnjevanju zahtevanih pogojev, sicer mu dovoljenje preneha veljati.

(5) Kadrovske, organizacijske, tehnične in druge pogoje, ki jih mora izpolnjevati vlagatelj, podrobneje predpiše minister, pristojen za gospodarstvo.

32. člen

(odvzem dovoljenja ministrstva)

(1) Ministrstvo odvzame dovoljenje na predlog Tržnega inšpektorata Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: tržni inšpektorat), če:

1. je dajalcu kreditov izdana odločba na podlagi šestega in sedmega odstavka 34. člena tega zakona;

2. dajalec kredita stori prekršek iz 20. točke prvega odstavka 39. člena tega zakona.

(2) Ministrstvo odvzame dovoljenje, če dajalec kredita tudi po prejetem pozivu k izpolnitvi obveznosti poročanja te obveznosti ne izpolni (drugi odstavek 37. člena tega zakona).

- (3) Postopek odvzema dovoljenja se izvede po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.
- (4) Ko je odločba o odvzemu dovoljenja dokončna, mora dajalec kredita, ki mu je bilo odvzeto dovoljenje, takoj odstraniti nalepko. Če je ne odstrani, jo na stroške dajalca kredita odstrani tržni inšpektorat.

34. člen **(nadzor tržnega inšpektorata)**

(1) Nadzor nad dajalci kreditov, ki poslujejo na podlagi dovoljenja, ki ga izda ministrstvo, in nad njihovimi kreditnimi posredniki opravlja tržni inšpektorat, ki mora o ugotovljenih kršitvah obvestiti ministrstvo.

(2) Tržni inšpektor ali inšpektorica (v nadaljnjem besedilu: inšpektor) lahko pri opravljanju nadzora od dajalca kredita ali kreditnega posrednika zahteva vpogled v sklenjene pogodbe in njihove kopije. Če sklenjenih kreditnih pogodb ni v poslovnih prostorih dajalca kredita, v katerih se sklepajo, jih mora dajalec kredita inšpektorju predložiti najpozneje naslednji delovni dan po opravljenem inšpekcijskem pregledu.

(3) Pri odstopu terjatev iz kreditnih pogodb mora dajalec kredita tržnemu inšpektorju na zahtevo predložiti kopije sklenjenih kreditnih pogodb, katerih terjatve so bile odstopljene prevzemniku.

(4) Dajalec kredita mora tržnemu inšpektorju na zahtevo predložiti dokaze, da je ocenil kreditno sposobnost potrošnika. Šteje se, da je ni ocenil, če inšpektorju ne predloži dokazov najpozneje naslednji delovni dan po opravljenem inšpekcijskem pregledu.

(5) Tržni inšpektor pri nadzoru nad dajalcem kredita z odločbo prepove sklepanje kreditnih pogodb po tem zakonu, če ugotovi, da dajalec kredita v nasprotju s tem zakonom odobrava kredite brez dovoljenja (29. člen).

(6) Tržni inšpektor pri nadzoru nad dajalcem kredita z odločbo prepove sklepanje kreditnih pogodb po tem zakonu do odprave pomanjkljivosti, če ugotovi, da:

1. dajalec kredita potrošniku pred sklenitvijo kreditne pogodbe ni zagotovil predhodnih informacij v skladu s 6. členom tega zakona;
2. je dajalec kredita ocenil kreditno sposobnost potrošnika na podlagi osebnih podatkov, ki jih je pridobil drugače, kot določa ta zakon (8. in 9. člen);

3. kreditna pogodba ni sklenjena pisno na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov (10. člen);

4. potrošniška hipotekarna kreditna pogodba ni sklenjena v obliki notarskega zapisa (10. člen);

5. kreditna pogodba ne vsebuje predpisanih informacij iz tretjega odstavka 10. člena in prvega odstavka 12. člena tega zakona;

6. dajalec kredita potrošnika ni obvestil o spremembi kreditne obrestne mere v skladu z 11. členom tega zakona;

7. dajalec kredita pri molče dovoljeni prekoračitvi stanja na plačilnem računu potrošniku ni zagotovil predpisanih informacij v skladu s prvim in drugim odstavkom 13. člena tega zakona;

8. dajalec kredita ob razdoru kreditne pogodbe potrošniku ne vrne vseh plačanih zneskov v skladu s tretjim odstavkom 14. člena tega zakona;

9. dajalec kredita ob odstopu od pogodbe potrošniku zaračuna nadomestilo v nasprotju s četrtem odstavkom 17. člena tega zakona;

10. dajalec kredita ob predčasnem odplačilu kredita potrošniku zaračuna nadomestilo v nasprotju z 19. členom tega zakona.

(7) Tržni inšpektor dajalcu kredita z odločbo prepove sklepanje kreditnih pogodb po tem zakonu in ministrstvu da predlog za odvzem dovoljenja, če ugotovi, da:

1. dajalec kredita ni ocenil potrošnikove kreditne sposobnosti (8. člen);

2. dajalec kredita ob sklenitvi kreditne pogodbe od potrošnika zahteva izdajo ali sprejem bianko menice ali čeka ali drugega plačilnega instrumenta, ki ima po svoji naravi podobne učinke (21. člen);

3. dajalec kredita izračunava efektivno obrestno mero ali skupne stroške kredita v nasprotju z 22. in 23. členom tega zakona;

4. s kreditno pogodbo dogovorjena efektivna obrestna mera presega najvišjo dopustno efektivno obrestno mero, kot to določa 24. člen tega zakona;

5. kreditna pogodba vsebuje pogodbeno določilo, ki je v nasprotju s tem zakonom in v škodo potrošnika (27. člen);

6. se dajalec kredita poskuša izogibati določbam zakona, kot je to opredeljeno v 28. členu tega zakona;

7. dajalec kredita inšpektorju ne predloži sklenjenih kreditnih pogodb v skladu z drugim odstavkom tega člena.

(8) Če tržni inšpektor več kot enkrat med veljavnostjo dovoljenja pri istem dajalcu kredita ugotovi pomanjkljivost iz šestega odstavka tega člena, dajalcu kreditov z odločbo prepove sklepanje kreditnih pogodb po tem zakonu in ministrstvu da predlog za odvzem dovoljenja za opravljanje dejavnosti storitev potrošniškega kreditiranja.

(9) Tržni inšpektor kreditnemu posredniku z odločbo prepove posredovanje potrošniških kreditov do odprave pomanjkljivosti, če ugotovi, da kreditni posrednik ne izpolnjuje pogojev za kreditno posredovanje iz 26. člena tega zakona.

39. člen

(1) Z globo od 12.500 do 125.000 eurov se za prekršek kaznuje dajalec kreditov ali kreditni posrednik, ki je pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

1. pri oglaševanju v zvezi s kreditnimi pogodbami, ki vsebuje obrestno mero ali druge podatke v zvezi s stroški kredita, ne navede vseh informacij iz prvega odstavka 5. člena tega zakona ali navedene informacije niso prikazane s pomočjo reprezentativnega primera v skladu z drugim odstavkom 5. člena tega zakona;
2. pri pisnem oglaševanju informacije, povezane z efektivno obrestno mero ali skupnim zneskom, ki ga mora plačati potrošnik, niso podane v skladu s tretjim odstavkom 5. člena tega zakona;
3. potrošniku predhodnih informacij ne zagotovi ali jih ne zagotovi v skladu s 6. in 7. členom tega zakona;
4. ne oceni kreditne sposobnosti potrošnika (prvi odstavek 8. člena);
5. kreditna pogodba ni sklenjena pisno na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov (prvi odstavek 10. člena);
6. kreditne pogodbe ves čas trajanja pogodbe ne hrani v poslovnih prostorih, v katerih se sklepajo kreditne pogodbe (drugi odstavek 10. člena);

7. potrošniška hipotekarna pogodba ni sklenjena v obliki notarskega zapisa (šesti odstavek 10. člena);
8. kreditna pogodba, v kateri potrošnik ustanovi zemljiški dolg ali hipoteko na svoji nepremičnini, ni sklenjena v obliki notarskega zapisa (sedmi odstavek 10. člena);
9. kreditna pogodba ne vsebuje vseh predpisanih sestavin iz tretjega odstavka 10. člena in prvega odstavka 12. člena tega zakona;
10. pri molče dovoljeni prekoračitvi stanja na plačilnem računu potrošniku ne zagotovi predpisanih informacij v skladu s prvim in drugim odstavkom 13. člena tega zakona;
11. ob razdoru kreditne pogodbe potrošniku ne vrne vseh plačanih zneskov v skladu s tretjim odstavkom 14. člena tega zakona;
12. ob odstopu od pogodbe potrošniku zaračuna nadomestilo v nasprotju s četrnim odstavkom 17. člena tega zakona;
13. ob predčasnem odplačilu kredita potrošniku zaračuna nadomestilo v nasprotju z 19. členom tega zakona;
14. dajalec kreditov odstopi terjatev tretji osebi prevzemniku, ki ni dajalec kreditov in ne izpolnjuje vseh pogojev po tem zakonu (tretji odstavek 20. člena);
15. dajalec kreditov o odstopu terjatve potrošnika ne obvesti v skladu s petim odstavkom 20. člena tega zakona;
16. dajalec kredita pri odstopu terjatve ne hrani kopije sklenjene kreditne pogodbe (šesti odstavek 20. člena);
17. ob sklenitvi kreditne pogodbe od potrošnika zahteva izdajo ali sprejem bianko menice ali čeka ali drugega plačilnega instrumenta, ki ima po svoji naravi podobne učinke (21. člen);
18. izračunava efektivno obrestno mero ali skupne stroške kredita v nasprotju z 22. in 23. členom tega zakona;
19. s kreditno pogodbo dogovorjena efektivna obrestna mera presega najvišjo dopustno efektivno obrestno mero (24. člen);
20. kreditni posrednik pri oglaševanju in v dokumentaciji, namenjeni potrošniku, ne navede obsega svojih pooblastil ali z dajalcem kredita nima sklenjene pogodbe ali potrošniku zaračuna plačilo storitev ali nadomestilo stroškov posredovanja (25. člen);

21. pri poslovanju ne izpolnjuje predpisanih pogojev za kreditne posrednike (26. člen);
22. kreditna pogodba vsebuje pogodbeno določilo, ki je v nasprotju s tem zakonom in v škodo potrošnika (27. člen);

23. se izogiba določbam tega zakona z načinom oblikovanja pogodb ali sklenitvijo več pogodb, ki z ekonomskega vidika sestavljajo celoto (prvi in drugi odstavek 28. člena);

24. odobrava kredite brez dovoljenja v nasprotju z 29. členom tega zakona;

25. pri poslovanju ne izpolnjuje predpisanih kadrovskih, organizacijskih, tehničnih in drugih pogojev za dajanje kreditov (30. člen);

26. tržnemu inšpektorju ne predloži sklenjenih kreditnih pogodb v skladu z drugim odstavkom 34. člena tega zakona.

(2) Z globo od 12.500 do 125.000 eurov se za prekršek iz 1. do 19. točke prejšnjega odstavka kaznuje dajalec kreditov, ki posluje na podlagi dovoljenja po zakonu, ki ureja bančništvo.

(3) Z globo od 1.250 do 4.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 1.250 do 4.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki posluje na podlagi dovoljenja po zakonu, ki ureja bančništvo, če stori prekršek iz 1. do 19. točke prvega odstavka tega člena.

(5) Če je narava storjenega prekrška iz prvega in drugega odstavka tega člena posebno huda zaradi višine povzročene škode oziroma višine protipravno pridobljene premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa oziroma njegovega namena koristoljubnosti, se pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, kaznuje z globo od 37.500 do 150.000 eurov, odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika iz tretjega in četrtega odstavka tega člena pa z globo od 3.750 do 10.000 eurov.

V. PRILOGE

- Osnutek Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pogojev, ki jih mora izpolnjevati kreditni posrednik

Na podlagi prvega odstavka 26. člena Zakona o potrošniških kreditih (Uradni list RS, št. 59/10 in 77/11) izdaja minister za gospodarski razvoj in tehnologijo

PRAVILNIK

o spremembah in dopolnitvah pogojev, ki jih mora izpolnjevati kreditni posrednik

1. člen

V Pravilniku o pogojih, ki jih mora izpolnjevati kreditni posrednik (Uradni list RS, št. 13/11) se 2. člen spremeni tako, da se glasi:

»Izrazi uporabljeni v tem pravilniku imajo enak pomen, kot ga imajo v Zakonu o potrošniških kreditih (Uradni list RS, št. 59/10 in 77/11).«

2. člen

Za 7. členom se dodata 7a in 7b člen, ki se glasita:

»7a. člen

(kadrovski in izobrazbeni pogoji)

(1) Kreditni posrednik mora imeti osebo, odgovorno za vodenje in pravilnost poslovnega procesa potrošniškega kreditiranja (v nadaljnjem besedilu: odgovorna oseba) in vsaj eno zaposleno osebo z vsaj polovičnim delovnim časom za opravljanje storitev potrošniškega kreditiranja.

(2) Odgovorna oseba in delavci, ki opravljajo storitve potrošniškega kreditiranja (v nadaljnjem besedilu: delavci), morajo imeti pridobljeno najmanj visokošolsko izobrazbo po strokovnem študijskem programu prve stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo.

(3) Odgovorna oseba mora imeti vsaj štiri, delavci pa vsaj tri leta delovnih izkušenj na področju potrošniškega kreditiranja ali na drugem sorodnem področju.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek imajo lahko delavci s pridobljeno visokošolsko izobrazbo ekonomske smeri eno leto delovnih izkušenj na področjih iz prejšnjega odstavka.

7b. člen

(prostorski in tehnični pogoji)

(1) Kreditni posrednik mora imeti poslovni prostor, pisarniško in tehnično opremo, ki zagotavlja vodenje ustreznih evidenc o sklenjenih potrošniških kreditnih pogodbah ter pristojnim organom in pooblaščenim osebam omogoča vpogled v njeno poslovanje.

(2) Ob vhodu v poslovni prostor mora biti na vidnem mestu napis z navedbo firme in sedeža ali imena in naslova kreditnega posrednika.

(3) Poslovni prostor mora imeti ločen prostor, ki zagotavlja potrošniku, da se nemoteno seznanj s kreditno pogodbo in preuči njene pogoje.

(4) Stanovanje se ne šteje kot poslovni prostor.

(5) Kreditni posrednik mora razpolagati z informacijsko tehnologijo, ki zagotavlja stalno in varno podporo poslovnemu procesu potrošniškega kreditiranja.

(6) Informacijska podpora mora ob vsakem času omogočati zlasti izračun učinkovite obrestne mere, stanje dolga, izdelavo obračuna obveznosti predčasnega odplačila, preostali znesek kredita ter podatke za opravljanje nadzora v skladu z zakonom, ki ureja potrošniške kredite.«

3. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne

EVA